

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319200497
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8319200497.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému L. R., V.. X. X. XXXX, Y. XXX, Y., o zaplatenie 1120,59 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 30 eur v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalovaného vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 4. 2. 2019 na tunajší súd žalobou, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1120,59 eur s úrokom 28% ročne od 4. 1. 2019 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 6. 10. 2017 uzatvoril so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - Povolené prečerpanie na účte ako zmluvu uzatvorenú na diaľku - cez internetbanking, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 1000 eur s variabilnou úrokovou sadzbou 19,9% ročne. Na základe žiadosti žalovaného sa uvedený limit mohol meniť. Výška aktuálneho limitu povoleného prečerpania je uvedená v tom ktorom výpise z účtu. Náležitosti zmluvy o povolenom prečerpaní upravuje ustanovenia §10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a žalobca má za to, že zmluva obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti.

Žalobca uviedol, že povolené prečerpanie je úverom, ktorý dlžník čerpá naraz alebo po častiach, vo výške a termínoch podľa svojej potreby, až do výšky poskytnutého limitu, a to nad rámec aktuálneho zostatku bankového účtu. Splácanie povoleného prečerpania sa uskutočňuje automaticky, priebežným znižovaním záporného salda bežného účtu klienta, na ktorom bolo povolené prečerpanie zriadené, teda nie vo vopred určených mesačných splátkach. Klient musí vrátiť banke všetky peňažné prostriedky poskytnuté formou povoleného prečerpania na požiadanie, v lehote určenej bankou v žiadosti o splatenie povoleného prečerpania, ktorá nesmie byť kratšia ako 7dní. Za žiadosť o splatenie povoleného prečerpania sa považuje aj zníženie limitu pre povolené prečerpanie na hodnotu 0 eur.

Ďalej z obsahu žaloby vyplýva, že žalovaný opakovane porušoval zmluvu tým, že prekračoval povolený limit povoleného prečerpania, na základe čoho žalobca pristúpil k postupu v zmysle VOP účinných ku dňu zníženia limitu povoleného prečerpania na 0 eur dňa 3. 12. 2018. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy vo vyššie uvedenej lehote sa žalovaný dostal do nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte. Po znížení limitu na 0 eur sa dlh žalovaného navyšoval z právneho titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§2 písm. f) a § 18)

a VOP účinných ku dňu zníženia limitu povoleného prečerpania na 0 eur. V zmysle bodu 3.8 VOP, klient je povinný mať na účte dostatok finančných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru, poplatkov v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek finančných záväzkov voči banke. Vzhľadom na porušenie uvedenej zmluvnej povinnosti žalovaným tým, že sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnal, žalobca zatvoril účet žalovaného, o čom ho informoval posledným výpisom z účtu. Účet je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, preto žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 3. 1. 2019 internú účtovnú transakciu (prevod), kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet (táto transakcia má spravidla popis Bezhotovostný prevod Vyrovnanie zostatku zatv. účtu" alebo „Prevedenie dlhu klienta"), pričom ide o internú transakciu banky, nie o úhradu zo strany žalovaného.

Žalovaná suma 1120,59 eur predstavuje rozdiel medzi debetnými 37 290,49 eur (poplatky za transakcie 32 eur, poplatok za balík služieb 214,75 eur, poplatok za upozornenie - debet 120 eur, zrážková daň 0,18 eur, poplatok za výzvu - debet 30 eur, prenos zostatkov 270 eur, splátky úveru 2623,80 eur, odchádzajúce platby 20 854,41 eur, úroky 423,53 eur, platba cez portál POS 10 771,82 eur a výber hotovosti z bankomatu 1950 eur) a kreditnými obratmi 36 169,90 eur (vklad v hotovosti 10 300 eur, vnútr. Prevod na BÚ OU samospr. 270 eur, odmena za platby PK 8,85 eur, základný vklad 20 eur, úroky 1,05 eur, prichádzajúce platby 13 300 eur, poskytnutý úver 12 000 eur a konverzia pre klienta 270 eur). Mimo uvedenej sumy si žalobca uplatnil aj úrok vo výške 28% podľa čl. 3. 12. VOP v spojení s Výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ a náhradu trov konania.

2. Podaním doručeným súdu dňa 21. 2. 2019 žalobca doplnil žalobu a špecifikoval, že strany sporu prostredníctvom elektronického bankovníctva uzavreli:

- dňa 30. 1. 2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 300 eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne;
- dňa 1. 6. 2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 600 eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne;
- dňa 7. 6. 2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 700 eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne;
- dňa 6. 10. 2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 1000 eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne.

Žalovaná suma je nepovoleným debetom predstavujúcim (záporný) rozdiel medzi debetnými a kreditnými operáciami na účte, ktorý vznikol na základe omeškania žalovaného s úhradou peňažnej sumy, poskytnutej mu v rámci služby povolené prečerpanie. Žalovaný mal poskytnutý limit povoleného prečerpania 1000 eur. Splácanie povoleného prečerpania sa uskutočňuje automaticky, priebežným znižovaním záporného salda bežného účtu klienta, na ktorom bolo povolené prečerpanie zriadené, teda nie vo vopred určených mesačných splátkach. Klient musí vrátiť banke všetky peňažné prostriedky poskytnuté formou povoleného prečerpania na požiadanie, v lehote určenej bankou v žiadosti o splatenie povoleného prečerpania, ktorá nesmie byť kratšia ako 7dní. Za žiadosť o splatenie povoleného prečerpania sa považuje aj zníženie limitu pre povolené prečerpanie na hodnotu 0,- eur. V danom prípade bol limit znížený na 0 eur, t.j. zrušený ku dňu 3. 12. 2018. Na základe uvedeného žalobca pristúpil k postupu v zmysle ods. 8.9 VOP.

Žalovaná suma 1120,59 eur predstavuje rozdiel medzi debetnými a kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného. Súčet kreditných a súčet debetných položiek za príslušné obdobie je v úvode každého jednotlivého výpisu.

Čo sa týka poplatkov, tieto sú upravené v Zmluve o povolenom prečerpaní v Čl. 2. a ich výška je uvedená aj v sadzobníku poplatkov. Okrem toho v zmysle VOP čl. 3.12 „S nepovoleným prečerpaním, upomienkou a výzvou na jeho vyrovnanie je spojená povinnosť zaplatiť poplatok“.

Čo sa týka úrokov, na základe zmluvy o bežnom účte, zmluvy o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie a príslušných VOP žalobca rozlišuje 3 režimy debetného úročenia zostatku na osobnom účte:

- sadzba úroku 19,9% ročne vyplýva zo zmluvy o povolenom prečerpaní Čl. 2. a VOP čl. 8.8 a je platná počas trvania povoleného prečerpania;
- zo zmluvy o PP vyplýva aj úrok z omeškania 5% z čiastky, ktorou žalovaný prekročil limit povoleného prečerpania, ktorý je účtovaný počas trvania nepovoleného prekročenia limitu povoleného prečerpania až do zníženia limitu na 0 eur resp. do vyrovnaní prečerpania do výšky povoleného prečerpania;
- sadzba úroku 28% ročne je platná pre nepovolené prečerpanie a vyplýva z VOP Čl. 3.12 (účinné ku dňu zníženia limitu PP na 0 eur) v spojení s Výveskou úrokových sadzieb časť „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ a v spojení s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (§2 písm. f) a § 18).

Žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na web stránke a sú dostupné aj na pobočkách banky.

3. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so Zmluvami o spotrebiteľskom úvere - Povolené prečerpania na účte, Európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere týkajúce sa povolených prečerpaní, Všeobecnými obchodnými podmienkami Prima Banky, a.s., Úrokovými sadzbami, Sadzobníkom poplatkov, výpismi z účtu a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Žalobca súdu predložil listinu - Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - Povolené prečerpanie na účte zo dňa 6. 10. 2017, predmetom ktorej bolo to, že banka zriaďuje klientovi Povolené prečerpanie na účte (ďalej len „PP“) do výšky limitu PP 1000 eur pri variabilnej úrokovej sadzbe 19,9% ročne, odplata je 19,9% a to v zmysle podmienok uvedených vo Všeobecných obchodných podmienkach - Prima banka Slovensko, a.s. v platnom znení (ďalej len „VOP“), ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy (bol 1. Zmluvy).

V súvislosti s PP môžu byť klientovi inkasované nasledovné poplatky a náklady: Poplatok za prehodnotenie vo výške 0 eur, poplatok za potvrdenia a súhlasy k Úverom vydané bankou na klientovu žiadosť vo výške 25 eur, zmluvná pokuta pri nepovolenom prečerpaní účtu vo výške 15 eur, zmluvná pokuta pri nepovolenom prečerpaní účtu po upozornení vo výške 15 eur a poplatok za výzvu na splatenie nepovoleného prečerpania účtu vo výške 30 eur. Poplatky uvedené v tejto zmluve môže banka zmeniť z vážneho objektívneho dôvodu alebo po dohode s klientom. Klient bude o zmene informovaný zverejnením Sadzobníka, zmena je pre klienta záväzná za podmienok uvedených vo VOP. Klient má právo zmenu bezplatne odmietnuť za podmienok uvedených vo VOP. (bod II. Zmluvy).

Klient sa výrazne upozorňuje na povinnosť dodržiavať dohodnutú výšku limitu PP. Prekročenie limitu PP bude nepovoleným prečerpaním a bude mať za následok i) vznik povinnosti platiť popri dohodnutom úroku úrok z omeškania vo výške 5% ročne z prekročenej čiastky limitu PP a prípadne tiež ii) zrušenie limitu PP iii) stanovenie okamžitej splatnosti PP, iv) vymáhanie súdnou cestou (bod III. Zmluvy).

Klient sa zaväzuje vrátiť banke všetky čerpané peňažné prostriedky a zaplatiť poplatky, úroky a ďalšie príslušenstvo (bod IV. Zmluvy).

Tieto podmienky zmluvy vyplývajú aj z formulára - Európske informácie o spotrebiteľskom úvere týkajúce sa povolených prečerpaní.

5. Na základe výzvy súdu žalobca predložil aj Zmluvu o povolenom prečerpaní na účte, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 300 eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne; ďalej Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 600 eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne a Zmluvu o spotrebiteľskom úvere - povolené prečerpanie na účte, ktorou žalobca poskytol žalovanému limit povoleného prečerpania vo výške 700 eur s variabilnou úrokovou sadzbou vo výške 19,9% ročne.

6. Bližšie podmienky zmluvy mali byť upravené vo Všeobecných obchodných podmienkach Prima banky Slovensko, a.s..

Podľa bodu 3.8 VOP Prima banky, a.s., majiteľ účtu zodpovedá za nakladanie s prostriedkami na bežnom účte zákonným spôsobom. Klient musí mať na bežnom účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek ďalších finančných záväzkov voči banke.

Podľa bodu 3.12 VOP Prima banky, a.s., pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“. Ustanovenia ods. 8.8 sa použijú primerane. Výšku sadzby „Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu“ môže banka znížiť alebo zvýšiť.

Nepovolené prečerpanie sa považuje za porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka. Banka upozorní klienta na nesplnenie povinnosti formou krátkej textovej správy (SMS) alebo písomnou zásielkou alebo prostredníctvom elektronickej pošty (e-mailom) alebo klientovi uloží do priechinka Správy v internet bankingu klienta. V prípade, že je účet klienta v nepovolenom prečerpaní aj po upozornení banky, toto nepovolené prečerpanie sa považuje za ďalšie porušenie zmluvných povinností klienta, s ktorým je spojená povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v zmysle Sadzobníka.

7. Žalobca súdu predložil Úrokové sadzby produktov, v zmysle ktorého úrok pri povolenom prečerpaní je 19,9% a pri nepovolenom prečerpaní je 28%.

V zmysle žalobcom predloženého Sadzobníka poplatkov, pri povolenom prečerpaní na účte je poplatok za prehodnotenie vo výške 1,5% min. 7eur, poplatok za potvrdenia a súhlasy vydané bankou na klientovu žiadosť je vo výške 24 eur vrátane DPH, poplatok za upomienku je 15 eur a poplatok za výzvu je 30 eur.

8. Žalobca súdu predložil jednotlivé Výpisy z účtu, z ktorých vyplývajú kreditné, ako aj debetné obraty za jednotlivé mesiace a to v období od jún 2014 - január 2019.

Zároveň žalobca v žalobe a podaní doručenom súdu dňa 21. 2. 2019 zosumarioval, že debetné operácie tvoria sumu 37 290,49 eur a to poplatky za transakcie 32 eur, poplatok za balík služieb 214,75 eur, poplatok za upozornenie - debet 120 eur, zrážková daň 0,18 eur, poplatok za výzvu - debet 30 eur, prenos zostatkov 270 eur, splátky úveru 2623,80 eur, odchádzajúce platby 20 854,41 eur, úroky 423,53 eur, platba cez portál POS 10 771,82 eur a výber hotovosti z bankomatu 1950 eur. Kreditné operácie tvoria sumu 36 169,90 eur a to: vklad v hotovosti 10 300 eur, vnútr. Prevod na BÚ OU samospr. 270 eur, odmena za platby PK 8,85 eur, základný vklad 20 eur, úroky 1,05 eur, prichádzajúce platby 13 300 eur, poskytnutý úver 12 000 eur a konverzia pre klienta 270 eur.

9. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len čiastočne.

Podľa ustanovenia §708 Obchodného zákonníka, zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa ustanovenia §710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú

neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

10. Napriek tomu, že zmluva o úvere je absolútnym obchodno-závazkovým vzťahom v zmysle Obchodného zákonníka, v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa a žalobca v postavení dodávateľa, keďže z činnosti súdu je známe, že žalobca má v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov.

Súd vyhodnotil zmluvný vzťah zo zmluvy o povolenom prečerpaní, uzatvorených medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ

z povahy vecí v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Aj napriek tomu, že ide o zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle §52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

11. Podľa ustanovenia §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Uvedené ustanovenie je potrebné vykladať v súlade s článkom 4. ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách - „hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné“, keďže je jeho transpozíciou.

12. Je teda zrejmé, že nekalosť možno skúmať vo vzťahu k cene/úhrade (a to aj k jej primeranosti) za vedľajšie plnenie a bez obmedzenia vtedy, ak podmienky týkajúce sa ceny/úhrady nie sú vyjadrené zrozumiteľne.

13. Podľa rozsudku ESD zn. C - 26/13 - Článok 4 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že pokiaľ ide o zmluvnú podmienku, ako je tá, o ktorú ide vo veci samej, požiadavka, podľa ktorej zmluvná podmienka musí byť formulovaná jasne a zrozumiteľne, sa má chápať tak, že stanovuje nielen to, aby dotknutá podmienka bola pre spotrebiteľa gramaticky jasná a zrozumiteľná, ale aj to, aby zmluva jasne vysvetľovala konkrétne fungovanie mechanizmu zmeny cudzej meny, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka, ako aj vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami týkajúcimi sa poskytnutia úveru, aby bol tento spotrebiteľ schopný na základe jasných a zrozumiteľných kritérií posúdiť hospodárske dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú.

14. Na základe vyššie uvedeného súd zdôrazňuje, že jedným z najdôležitejších faktorov pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy je, či je zmluva transparentná. Transparentnosť zahŕňa, či je napísaná jasným a zrozumiteľným jazykom, či je systematická, či je napísaná dostatočne veľkým a čitateľným písmom. Transparentnosť však neznamená iba jasnosť a zrozumiteľnosť, zahŕňa v sebe aj určitú povinnosť podnikateľa upozorniť na rôzne zmluvné dojednania.

15. Zásada transparentnosti a poctivosti dopadá i na aplikáciu Všeobecných obchodných podmienok. Treba teda uviesť, že i v spotrebiteľských zmluvách je možné Všeobecné obchodné podmienky uplatniť, avšak takáto aplikácia má nielen formálne obmedzenie ale aj obsahové. Je treba zdôrazniť,

že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmenom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú. Pokiaľ tak i napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

16. Zo Zmluvy o povolenom prečerpaní na účte nevyplýva, že rôzne poplatky účtované bankou budú vykazované na tomto účte tak, že vznikne nepovolené prečerpanie. Zmluva síce obsahuje klauzulu o tom, že klient sa oboznámil so všeobecnými podmienkami a sadzobníkom poplatkov, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Avšak spotrebiteľ nebol priamo v zmluve upozornený, že sa takýmto spôsobom môže dostať do nepovoleného prečerpania. Z hľadiska transparentnosti zmluvy mala byť táto skutočnosť osobitne zvýraznená priamo v zmluve (nie napr. len v Obchodných podmienkach), pretože aj spotrebiteľ, ktorý má na účte nulový zostatok a účet nevyužíva sa časom dostane do nepovoleného prečerpania úročeného značným úrokom, čo súd považuje za neprípustné obohacovanie zo strany banky.

17. Súd má teda za to, že v prípade poplatkov za transakcie, poplatkov za poskytovaný balík služieb, zrážková daň, prenos zostatkov, úroky, by pri omeškaní s ich splatnosťou patrili žalobcovi zákonné úroky z omeškania. Súd sa však nemôže stotožniť s tým, že takýmto spôsobom vytvára žalobca nepovolený debetný zostatok na bežnom účte, ktorý úrokuje vysokým úrokom vo výške 28% ročne, napriek tomu, že klientovi žiadne peňažné plnenie vo forme napr. úveru neposkytuje. Takáto zmluvná podmienka je teda v neprospech klienta - spotrebiteľa hrubo nerovnovážna a preto neplatná a to aj napriek tomu, že v §53 Občianskeho zákonníka uvedená nebola, keďže tam uvedený výpočet je len demonštratívny.

18. Vyššie uvedenému záveru v súčasnom znení Občianskeho zákonníka korešponduje už výslovne ustanovenie §53 ods. 4 písm. v), podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

19. Pokiaľ ide o poplatky za upozornenie debet 8x 15 eur a poplatok za výzvu debet 1x 30 eur, súd je toho názoru, že ani tieto žalobcovi nepatria.

Žalobca nepreukázal zmluvné dojednanie strán o povinnosti žalovaného platiť debetný úrok a poplatky, ktoré boli vykonávané na ľarchu bežného účtu ako aj ich výšku. Od spotrebiteľa totiž nie je možné požadovať poplatky, ktoré nie sú individuálne dojednané. Samotné odpísanie týchto poplatkov zo Sadzovníka poplatkov do zmluvu ešte neznamená individuálne dojednanie týchto poplatkov.

20. Súd má tiež za to, že pre výšku týchto poplatkov, tieto poplatky sú v rozpore s dobrými mravmi. Tieto poplatky majú sankčnú povahu, čo je neprípustné a ich hlavným cieľom je zvyšovanie zisku žalobcu. Poplatkom nezodpovedná reálne protiplnenie. Zároveň žalobca nepreukázal (ale ani len netvrdil v žalobe, kedy boli upozornenia a výzva a či boli a akým spôsobom zasielané spotrebiteľovi) doručenie týchto výziev, za ktoré si žalobca účtoval poplatky. S poukazom na ustanovenie §132 ods. 2 C.s.p. opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Bolo povinnosťou žalobcu v žalobe tvrdiť a uviesť aké upomienky si účtuje a kedy a kým spôsobom ich zasielal žalovanému a následne aj tieto skutočnosti preukázať. Uplatnenie si sumy vo výške upomienky vo výpise z účtu neznamená, že tieto upomienky a výzvy boli zaslané žalovanému. Zároveň s poukazom na ustanovenie §295 C.s.p. súd môže vykonať dôkazy v spotrebiteľských sporoch iba v prospech spotrebiteľa, preto súd nie je oprávnený vyzývať žalobcu veriteľa, na predloženie týchto dôkazov.

21. Súd poukazuje na rozhodnutie Okresného súdu Prešov č.k. 9C/113/2015-51 zo dňa 15.10.2015, ktoré bolo potvrdené Krajským súdom v Prešove sp. zn. 21Co/10/2016 zo dňa 24. 11. 2016, a ktorým súd vyhlásil zmluvnú podmienku uvedenú v bode 3.12 VOP Prima banky a.s. za neplatnú pre neprijateľnosť. Krajský súd v Prešove v bode 20 svojho rozhodnutia uvádza, že súd prvej inštancie správne konštatoval, že uplatnený úrok žalobcu vo výške 28% ročne pri nepovolenom prečerpaní má povahu neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa ustanovenia §53 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka,

keďže išlo o formulárovú zmluvu s vopred určenými podmienkami a nemožnosťou ich zmeny zo strany žalovanej.

22. Podľa ustanovenia §11 ods. 1 písm. c) Zák. č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1.

Podľa ustanovenia §10 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f),g), i), j), x) a aa),
- b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,
- c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

Podľa ustanovenia §1 ods. 4 Zák. č. 129/2010 Z.z., na spotrebiteľský úver formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, sa vzťahujú ustanovenia § 1, § 2, § 3 ods. 1 písm. a) až d) a § 3 ods. 3, § 4 ods. 14, § 5 až 8, § 9 ods. 1, 4, 6 až 8, § 10, § 11, § 12 ods. 2, § 15, § 17, § 20 až 23 a § 25 až 27.

Podľa ustanovenia §11 ods. 1 písm. b) Zák. č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

Záverom pre úplnosť súd uvádza, že Zmluvy o povolenom prečerpaní na účte súd považuje za bezúročné a bez poplatkov aj v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. c) Zák. č. 129/2010 Z.z., keďže zmluva neobsahuje náležitosti podľa ustanovenia §10 ods. 1 písm. a) a c) citovaného zákona.

Konkrétne neobsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona). Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o povolenom prečerpaní je údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a údaj o termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že v zmluve absentuje údaj o dobe trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

Ďalej aj keď obsahuje údaj o úroku 19,9% ročne, ide však o variabilnú úrokovú sadzbu a zmluva neobsahuje časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby, ani podmienky a spôsob vykonania zmeny tejto úrokovej sadzby a ani podmienky jej uplatňovania (§9 ods. 2 písm. i) citovaného zákona). Taktiež neobsahuje právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa §13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu (§9 ods. 2 písm. x) citovaného zákona). Ďalej neobsahuje ani výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom a ani podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť (§10 ods. 1 písm. c) citovaného zákona). Absencia všetkých týchto náležitostí spôsobuje, že Zmluvy o povolenom prečerpaní na účte súd považuje za bezúročné a bez poplatkov v zmysle ustanovenia §11 ods. 1 písm. c) Zák. č. 129/2010 Z.z..

23. Teda v zmysle vyššie uvedeného žalobcovi v danej veci patrí len vrátenie finančných prostriedkov, ktoré žalovaný reálne čerpal.

Súd mal v danej veci za preukázané reálne čerpania zo strany žalovaného v celkovej výške 36 200,03 eur (splátky úveru 2623,80 eur, odchádzajúce platby 20 854,41 eur, platba cez portál POS 10 771,82 eur a výber hotovosti z bankomatu 1950 eur) a kreditné operácie v prospech žalovaného vo výške 36 169,90 eur (vklad v hotovosti 10 300 eur, vnútr. Prevod na BÚ OU samospr. 270 eur, odmena za platby PK 8,85 eur, základný vklad 20 eur, úroky 1,05 eur, prichádzajúce platby 13 300 eur, poskytnutý úver 12 000 eur a konverzia pre klienta 270 eur).

Z dôvodu, že v zmysle vyššie uvedeného žalobcoví nepatria ani úroky a ani poplatky, žalobe žalobcu bolo možné vyhovieť len v časti o zaplatenie 30 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V danej veci žalobca podal na súd žalobu o zaplatenie 1120,59 eur, z ktorej súd žalobe žalobcu vyhovel len v časti o zaplatenie 30 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Z uvedeného výsledku konania vyplýva, že v konaní bol úspešnejší žalovaný. Preto by mu patrila náhrada trov konania, žalovaný si však trovy konania neuplatnil, žiadne trovy konania mu nevznikli. Preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.